

Datum

2023-08-09

Vår referens

Olle Ingvarsson

Utredningssekreterare

olle.ingvarsson@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss – Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter ASN-2023-12738

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit remiss gällande Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter.

Lagen om tobaksfria nikotinprodukter började att gälla den 1 augusti 2022. Dess syfte är att skydda barn och unga från tobaksfria nikotinprodukterna.

Med anledning av den nya lagen har Folkhälsomyndigheten tagit fram nya föreskrifter om utformningen av egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter och genomförande av kontrollköp av sådana produkter.

Förslagen innebär att 1) föreskrifterna för utformningen av egenkontrollprogram för tobaksfria nikotinprodukter ska preciseras samt att 2) föreskrifter och allmänna råd om kontrollköp av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare kompletteras med regler om kontrollköp av tobaksfria nikotinprodukter.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens tillståndsenhet har redan anpassat sin verksamhet utifrån den nya lagstiftningen. De nya föreskrifterna medför därför inga ytterligare konsekvenser för förvaltningens verksamhet. Förvaltningens bedömning är att förslagen kompletterar lagstiftningen väl och kan bidra till att stärka skyddet för barn och unga.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrande avseende enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till Folkhälsomyndigheten.

Beslutsunderlag

- Remiss – Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter
- Korrespondens angående extern remiss föreskrifter Egenkontrollprogram och Kontrollköp
- Föreskrifter Egenkontrollprogram
- Bilaga - Jämförelsetabell Egenkontrollprogram

- Konsekvensutredning – Ändring i
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter om
- egenkontrollprogram vid försäljning av
- tobaksvaror, elektroniska cigaretter och
- påfyllningsbehållare
- Föreskrifter kontrollköp - Föreskrifter
- om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om kontrollköp
- av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllning
- Bilaga - Jämförelsetabell kontrollköp
- Konsekvensutredning – Ändring i
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och
- allmänna råd (FoHMFS 2015:1) om kontrollköp av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare
- Remiss – Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter
- G-Tjänsteskrivelse - Remiss – Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter
- Förslag till yttrande - ASN 2023-08-30 Remiss – Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter

Beslutsplanering

ASN beredning 2023-08-09

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2023-08-17

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2023-08-30

Beslutet skickas till

Folkhälsomyndigheten

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit remiss avseende Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram och kontrollköp avseende tobaksfria nikotinprodukter.

Syftet med förändrade föreskrifter

Den 1 augusti 2022 började lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter (LTN) att gälla. Lagen gäller bland annat åldersgräns, märkningar och marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter. Syftet med lagen är att skydda barn och unga från de tobaksfria nikotinprodukterna som är beroendeframkallande.

Lagen innebär att försäljare av produkterna ska ha egenkontrollprogram med rutiner som innebär att de kan leva upp till lagens krav. Lagen ger även kommuner möjlighet att genomföra kontrollköp i syfte att förhindra att produkterna säljs till barn och unga under 18 år.

Med anledning av den nya lagen har Folkhälsomyndigheten tagit fram nya föreskrifter om utformningen av egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksfria nikotinprodukter och genomförande av kontrollköp av sådana produkter. I samband med det har

Folkhälsomyndigheten även tagit fram en konsekvensutredning av förslagen. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ges möjlighet att lämna synpunkter på denna.

Förslagets innebörd och konsekvenser

Folkhälsomyndighetens förslag syftar till att komplettera de lagar som reglerar tobaksfria nikotinprodukter. Förslagen avser två huvudsakliga delar: egenkontrollprogram samt kontrollköp. Förslagen innebär följande:

- 1) Att föreskrifterna för utformningen av egenkontrollprogram för tobaksfria nikotinprodukter ska preciseras;
- 2) Att föreskrifter och allmänna råd om kontrollköp av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare kompletteras med regler om kontrollköp av tobaksfria nikotinprodukter.

Vad gäller föreskrifter om egenkontrollprogram, innebär förslaget att egenkontrollprogrammen för tobaksfria nikotinprodukter får en motsvarande reglering som den som gäller för tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Föreskrifterna om egenkontrollprogram föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Vad gäller föreskrifter och allmänna råd om kontrollköp, innebär förslagen att föreskrifter och allmänna råd om kontrollköp av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare kompletteras med regler om kontrollköp av tobaksfria nikotinprodukter. Föreskrifterna om kontrollköp föreslås träda i kraft den 1 november 2023.

Förslagen berör de aktörer som utövar tillsyn och ger tillsynsvägledning på området, det vill säga kommunerna, länsstyrelserna och Folkhälsomyndigheten. Folkhälsomyndighetens bedömning är att kommunerna kommer att påverkas endast marginellt.

Förvaltningens övervägande

Lagen om (LTN) är en social skyddslagstiftning vars syfte är att förebygga hälsorisker och olägenheter som bland annat reglerar försäljning till och marknadsföring mot minderåriga utav tobaksfria nikotinprodukter. Lagen trädde huvudsakligen i kraft redan den 1 augusti 2022 och de nya föreskrifterna innebär främst att regelverken gällande egenkontrollprogram och kontrollköp anpassas till redan gällande lagstiftning. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens tillståndsenhet har redan anpassat sin verksamhet utifrån den nya lagstiftningen. De nya föreskrifterna medför därför inga ytterligare konsekvenser för förvaltningens verksamhet. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är att förslagen kompletterar lagstiftningen väl och har inga övriga synpunkter.

Barnperspektivet

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen delar Folkhälsomyndighetens bedömning att förändringarna avseende egenkontrollprogram och kontrollköp kommer att bidra till att öka skyddet för barns och ungas hälsa.

Jämställdhetsperspektivet

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att förslaget inte kommer få några konsekvenser

utifrån jämställdhetsperspektivet.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att förslag inte kommer att medföra några påtagliga ekonomiska konsekvenser för förvaltningen.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef